gemeente
Haarlemmermeer

nota van B&W

Onderwerp	Eerder aanvragen elektriciteitsaansluiting voor woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten
Portefeuillehouders	mr. drs. Beryl van Straten, drs. Roy Staal
Collegevergadering	1 september 2026
Inlichtingen	Emma van Rest, Freek Willems, Femke van Paasschen
Registratienummer	13752518

1. Voorstel

Collegebesluit(en)

Het college heeft besloten om:

1. de beleidsregels 'Aanvraag elektriciteitsaansluitingen en prioriteit voor woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten gemeente Haarlemmermeer 2026' vast te stellen (bijlage 1), met daarin de volgende hoofdpunten:
   a. de wijze waarop we de volgorde bepalen voor de aanvragen voor elektriciteitsaansluitingen en prioriteit voor woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten in onze gemeente waarvan de oplevering uiterlijk in 2036 is voorzien, overeenkomstig de landelijke werkwijze 'Eerder aanvragen in het planproces';
   b. de procedure voor verzoeken voor plaatsing van een project op de projectenlijst;
   c. bij het opstellen van de gemeentelijke projectenlijst voor de onder beslispunt 2 bedoelde aanvragen onderwijshuisvestingsprojecten die zijn opgenomen in het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2025-2040 (11995929) met voorrang op te nemen, gelet op de noodzaak tijdig te voorzien in voldoende onderwijscapaciteit als gevolg van de woningbouwopgave;
2. de aanvragen te doen voor de definitieve projectenlijst, bestaande uit de in de bijlage 2 'Conceptprojectenlijst aanvraag elektriciteitsaansluitingen voor woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten' vermelde projecten en eventuele aanpassingen;
3. de clustermanager Ruimte, Economie & Duurzaamheid mandaat te verlenen tot het aanvullen, wijzigen of intrekken van projecten op de conceptprojectenlijst die in bijlage 2 'Conceptprojectenlijst aanvraag elektriciteitsaansluitingen voor woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten' is opgenomen en tot het definitief vaststellen van de projectenlijst nadat deze compleet en gerangschikt is;
4. de clustermanager Ruimte, Economie & Duurzaamheid mandaat te verlenen tot het schriftelijk innemen van een standpunt op een ingediende reactie van een initiatiefnemer die het niet eens is met de afwijzing van een verzoek tot plaatsing op de projectenlijst of de positie van een project op de projectenlijst;
5. te bepalen dat voor woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten onder beslispunt 2 een bestuursverklaring maatschappelijk prioriteren (bijlage 3) wordt afgegeven ten behoeve van aanvragen voor elektriciteitsaansluitingen bij netbeheerder Liander N.V., mits

wordt voldaan aan de voorwaarden uit de Systeemcode Elektriciteit 2026, bijlage 3, tabel 4 en deze aanvragen passen bij de vastgestelde bovengenoemde beleidsregels;

6. de clustermanager Ruimte, Economie & Duurzaamheid mandaat te verlenen tot het afgeven van de bestuursverklaring maatschappelijk prioriteren zoals genoemd in beslispunt 5;
7. de verplichte aanbetaling voor de elektriciteitsaansluitingen voor woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten ten bedrage van circa € 10 miljoen (inclusief btw), voortvloeiend uit de nieuwe werkwijze voor het reserveren van deze aansluitingen, voor te financieren;
8. conform artikel 7 van de Financiële verordening Haarlemmermeer 2023 deze nota ter informatie aan de raad toe te zenden. Omdat het voorgenomen besluit kan worden aangemerkt als een privaatrechtelijke rechtshandeling met ingrijpende gevolgen voor de gemeente, wordt de raad op grond van artikel 169, vierde lid, van de Gemeentewet in de gelegenheid gesteld om wensen en bedenkingen met betrekking tot ons voornemen tot voorfinanciering van de elektriciteitsaansluitingen voor woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten ter kennis van het college te brengen gedurende een periode van drie weken.

2. Samenvatting

Wij dienen per 1 oktober 2026 bij netbeheerder Liander N.V. (Liander) gefaseerd aanvragen in voor elektriciteitsaansluiting en transportcapaciteit voor woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten in onze gemeente waarvan de oplevering uiterlijk in 2036 is voorzien. Dit doen wij conform de landelijke werkwijze 'Eerder aanvragen in het planproces' (Eerder aanvragen), die het mogelijk maakt al vroeg in de planvorming een elektriciteitsaansluiting aan te vragen. Zo krijgen wij eerder duidelijkheid over de beschikbare netcapaciteit en kunnen wij risico's voor de realisatie van woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten tijdig signaleren.

Voor de bepaling van de volgorde van aanvragen stellen wij de 'Beleidsregels aanvraag elektriciteitsaansluitingen en prioriteit voor woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten gemeente Haarlemmermeer 2026' (bijlage 1, beleidsregels) vast. De initiële aanvraagperiode, waarin gefaseerd alle projecten met uiterlijke realisatiedatum 2036 kunnen worden aangevraagd, loopt van 1 tot en met 23 oktober 2026. Na 23 oktober blijft het 'eerder aanvragen' de geldende werkwijze, maar kunnen nieuwe projecten doorlopend en per project worden ingediend.

Om de uitvoering van deze werkwijze praktisch en efficiënt te laten verlopen, mandateren wij de clustermanager Ruimte, Economie & Duurzaamheid (RED) om de 'Concept projectenlijst aanvraag elektriciteitsaansluitingen voor woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten' (bijlage 2, conceptprojectenlijst) aan te vullen, te rangschikken en vast te stellen, en om namens ons bestuursverklaringen maatschappelijk prioriteren af te geven voor projecten die voldoen aan de Systeemcode Elektriciteit 2026 en onze beleidsregels.

Om onze aanvragen op de wachtlijst van Liander te behouden, moeten wij 20% van het aansluitbedrag als aanbetaling voldoen bij Liander. Deze voorfinanciering van circa € 10 miljoen (inclusief btw) verwerken wij volgens de richtlijnen van de commissie Besluit begroting en verantwoording (BBV). Dit betekent dat we het voorgefinancierde bedrag verantwoorden onder de balanspost overlopende activa. Omdat het uitsluitend balansmutaties betreft is het budgetrecht van de gemeenteraad niet aan de orde. Er worden afspraken gemaakt met de

ontwikkelaars, particuliere initiatiefnemers en maatschappelijke partners om de kosten te verhalen op deze partijen.

3. Uitwerking

3.1 Wat willen we bereiken?

Wat is de aanleiding, context?

Er is sprake van netcongestie in Haarlemmermeer. Dit betekent dat er onvoldoende capaciteit beschikbaar is op het elektriciteitsnet voor Liander om alle nieuwe aansluitingen tijdig te kunnen realiseren.
Netbeheerders kenden elektriciteitsaansluitingen tot voor kort toe op volgorde van binnenkomst. Dit systeem houdt echter niet genoeg rekening met de maatschappelijke urgentie van bepaalde projecten en de behoefte om die voorrang te verlenen.

Codebesluit prioriteringsruimte transportverzoeken

De Autoriteit Consument en Markt (ACM) heeft daarom op 2 december 2025 met het Codebesluit prioriteringsruimte transportverzoeken een maatschappelijk prioriteringskader voor schaarse transportcapaciteit vastgesteld (Codebesluit, in werking getreden op 1 januari 2026). Dit Codebesluit verplicht netbeheerders om in congestiegebieden af te wijken van het 'wie het eerst komt, het eerst maalt'-beginsel en in plaats daarvan te werken met landelijke voorrangsregels op basis van maatschappelijk belang.

Het prioriteringskader kent drie categorieën:
- projecten die netcongestie verminderen (congestieverzachters);
- projecten die noodzakelijk zijn voor veiligheid (veiligheid);
- projecten die voorzien in basisbehoeften (basisbehoeften).

Woningbouw en onderwijshuisvesting vallen in de laatste categorie. Een project krijgt niet automatisch voorrang: hiervoor moet bij de netbeheerder een verzoek om prioriteit worden ingediend, met een bestuursverklaring en de benodigde bewijsstukken.

Landelijke werkwijze 'Eerder aanvragen'

Met de werkwijze 'Eerder aanvragen' krijgen uitsluitend gemeenten per 1 oktober 2026 de mogelijkheid om woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten aan te melden om zo vervroegd in het planproces (oplevering tot en met 2036) meer zekerheid te krijgen voor een elektriciteitsaansluiting bij de netbeheerder. Deze mogelijkheid is geboden om woningbouw en onderwijshuisvesting een kans te geven op de geprioriteerde wachtlijst te komen, voordat alle resterende netcapaciteit na 1 januari 2027 wordt vergeven.

Deze mogelijkheid is uitsluitend bij gemeenten belegd, gemeenten krijgen daarmee een nieuwe rol toebedeeld. Het aanvragen en contracteren van elektriciteitsaansluitingen en het aanvragen van prioriteit zijn privaatrechtelijke handelingen. Wij zijn bevoegd gezag om besluiten te nemen over dergelijke privaatrechtelijke uitvoeringsvraagstukken.
Daarbij is het noodzakelijk om vooraf transparante beleidsregels en een heldere werkwijze vast te stellen voor de samenstelling van de projectenlijst en de onderlinge prioritering van projecten. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) roept gemeenten op om vóór 1 oktober 2026 beleidsregels op te stellen en heeft model beleidsregels gepubliceerd om gemeenten hierbij te ondersteunen. Onze beleidsregels zijn bijgevoegd in bijlage 1.

Voorfinanciering elektriciteitsaansluitingen

Netbeheerders hebben afgesproken dat gemeenten die in het kader van de werkwijze 'Eerder Aanvragen' een aanvraag indienen, hiervoor een offerte ontvangen. Om de aanvraag op de

wachtlijst te behouden, moeten gemeenten 20% van het offertebedrag als aanbetaling voldoen. Alleen gemeenten kunnen aanvragen voor woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten vroegtijdig bij de netbeheerder indienen.

Welk doel wordt nagestreefd?
Door tijdige indiening van de aanvragen willen wij duidelijkheid krijgen over de uitvoerbaarheid van onze projecten in relatie tot netcongestie. Daarnaast geven wij hiermee invulling aan onze verantwoordelijkheid voor onderwijshuisvesting en onze rol bij het faciliteren van woningbouw. De daadwerkelijke toekenning van netaansluitingen is echter aan de netbeheerder (Liander). We verwachten in het eerste kwartaal van 2027 duidelijkheid te krijgen over welke projecten wel of geen aansluiting toegekend hebben gekregen.

3.2 Wat gaan we daarvoor doen?
Wij dienen per 1 oktober 2026 bij netbeheerder Liander N.V. aanvragen in voor elektriciteitsaansluitingen en prioriteit voor woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten in onze gemeente waarvan de oplevering uiterlijk in 2036 is voorzien. Hoewel tot en met 23 oktober 2026 gefaseerd kan worden aangemeld, moeten we op advies van de VNG uiterlijk 1 oktober 2026 alle gegevens over de projecten compleet hebben.
In de conceptprojectenlijst nemen we onderwijshuisvestingsprojecten die zijn opgenomen in het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2025–2040 (11995929) met voorrang op. Deze projecten zijn nodig om tijdig voldoende onderwijscapaciteit te realiseren als gevolg van de woningbouwopgave. Door hiervoor tijdig prioriteits- en transportverzoeken in te dienen, vergroten we de kans dat de benodigde netcapaciteit beschikbaar is wanneer de scholen worden gerealiseerd.
De woningbouwprojecten waarvoor wij aanvragen indienen betreffen projecten in de zogenaamde focus- en potentiegebieden uit de Investeringsstrategie Schaalsprong 2025 (IVS, 12848270). Voor de woningbouwprojecten in de voorraadgebieden uit de IVS doen wij nu nog geen aanvraag. De voorraadgebieden willen we op langere termijn ontwikkelen. Omdat we nu alleen aanvragen kunnen indienen voor projecten waarvan de oplevering uiterlijk in 2036 is voorzien, is het nu niet opportuun om voor projecten in de voorraadgebieden een aanvraag te doen.

Vaststellen Beleidsregels aanvraag prioriteit transportcapaciteit gemeente Haarlemmermeer 2026
Het indienen van projecten dient per start bouwjaar in volgorde plaats te vinden. Aangezien de netbeheerders binnen de jaarschijven start bouw werken volgens het 'wie het eerst komt, het eerst maalt'-beginsel, is de volgorde van indienen bepalend voor de kans op honorering van de aanvraag. De volgorde van de aanvragen bepalen we op basis van prioriteitscriteria. Deze criteria hebben wij vastgelegd in de beleidsregels (bijlage 1). Daarnaast is de procedure voor verzoek tot plaatsing op de projectenlijst omschreven in de beleidsregels.

Het beleid is mede gebaseerd op modelcriteria opgesteld door de VNG.
De prioriteringscriteria in het beleid wijken af van het model van de VNG, omdat ze beter aansluiten bij de praktijk van woningbouw en gebiedsontwikkeling in onze gemeente.
Ook de procedure voor het verzoek tot plaatsing op de volgordelijst is anders dan in het VNG-model. Deze is pragmatisch vormgegeven en sluit beter aan bij het korte tijdpad tot 1 oktober 2026: de termijnen uit de VNG-procedure waren op het moment dat het model werd gepubliceerd al niet meer haalbaar.

Mandaat
Het is op dit moment nog niet mogelijk om de projectenlijst definitief vast te stellen omdat wij daarvoor nog niet alle informatie hebben. Tegelijkertijd is de resterende tijd tot de deadline van 1 oktober 2026 kort. Wij verlenen daarom mandaat aan de clustermanager RED tot het nemen van besluiten die verband houden met de indiening van de projectenlijst per 1 oktober 2026, waaronder het aanvullen van de concept projectenlijst die in bijlage 2 is opgenomen en het definitief vaststellen van de projectenlijst nadat deze compleet en gerangschikt is (uiterlijk 11 september 2026), het beoordelen van ingediende reacties en het innemen van een standpunt daarover conform de beleidsregels, en het vaststellen en ondertekenen van de bestuursverklaringen namens ons college.

Bewijslast
Bij het indienen en verzoeken tot prioriteit is het noodzakelijk bewijsstukken bij te voegen. Wij zijn verantwoordelijk voor het indienen daarvan en baseren ons voor de faciliterende projecten op informatie van de private en/of particuliere initiatiefnemers.
Wij verlenen mandaat aan de clustermanager RED voor het vaststellen van de benodigde bewijslastdocumenten voor het aanvragen van prioriteit.

Verplichte aanbetaling elektriciteitsaansluitingen
Netbeheerders hebben afgesproken dat gemeenten die in het kader van de werkwijze 'Eerder Aanvragen' een aanvraag indienen, hiervoor een offerte ontvangen. Om de aanvraag op de wachtlijst te behouden, moeten gemeenten 20% van het aansluitbedrag als aanbetaling voldoen. Daarom besluiten we om de verplichte aanbetaling voor de elektriciteitsaansluitingen voor woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten van circa € 10 miljoen (inclusief btw), voortvloeiend uit de nieuwe werkwijze voor het reserveren van deze aansluitingen, voor te financieren.

Wat zijn de argumenten?
Omdat ook buurgemeenten aanspraak maken op dezelfde beperkte aansluitcapaciteit binnen hetzelfde netvlak (het deel van het elektriciteitsnet waarbinnen aangeslotenen de beschikbare capaciteit delen; genaamd Vijfhuizen), is niet op voorhand duidelijk of alle aanvragen door de netbeheerder gehonoreerd kunnen worden. Aangezien de resterende capaciteit na 1 januari 2027 naar verwachting snel vergeven zal zijn, biedt tijdige aanmelding via de werkwijze 'Eerder aanvragen' (per 1 oktober 2026) de beste kans om onze woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten tijdig te positioneren en de kans op toekenning door de netbeheerder te vergroten.

Wat zijn de kanttekeningen en risico's?
Kanttekeningen
Aanvraag betekent geen garantie op aansluiting of transportcapaciteit
Het indienen van een aanvraag biedt geen garantie dat voor de aangevraagde woningbouw- en onderwijsprojecten op termijn capaciteit wordt toegekend. Liander beoordeelt of en wanneer een aansluiting en transportcapaciteit kan worden gerealiseerd.

Risico's
Voorfinanciering elektriciteitsaansluitingen
Netbeheerders hebben afgesproken dat gemeenten die in het kader van de werkwijze 'Eerder Aanvragen' een aanvraag indienen, hiervoor een offerte ontvangen. Om de aanvraag op de wachtlijst te behouden, moeten gemeenten 20% van het aansluitbedrag als aanbetaling voldoen. Alleen gemeenten kunnen aanvragen voor woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten vroegtijdig bij de netbeheerder indienen. Liander heeft

aangeven voornemens te zijn de facturen vanaf 1 oktober 2027 uit te gaan sturen. Gaan de plannen niet door dan komt de aanbetaling, afhankelijk van de fase, terug. Liander verrekent de door hen gemaakte kosten met de aanbetaling. Voor plannen die doorgaan worden afspraken met de ontwikkelaar of particuliere initiatiefnemer gemaakt om de aanbetaling aan ons te vergoeden zodat onze voorfinanciering wordt gedekt.

Vanuit verschillende gemeenten en de VNG is kritiek gekomen op het besluit van de netbeheerders om de aanbetalingskosten voor woningbouwontwikkelingen bij de gemeenten te verhalen. Het Rijk heeft daarop toegezegd een alternatieve financiering te onderzoeken. Vanwege de onzekerheid over dit alternatief en de naderende datum voor de aanmeldingsperiode, zijn we voor nu genoodzaakt zelf de (voor)financiering te organiseren, omdat we met het aanmelden ook de betalingsverplichting aangaan. Als er zich een alternatieve financieringsmogelijkheid voordoet, zullen wij de raad daarover informeren.

Programmawijzigingen kunnen gevolgen hebben voor de capaciteitsbehoefte
Het aantal woningen, woningtypen, voorzieningen, parkeeroplossingen, laadinfra en het gekozen warmteconcept beïnvloeden de benodigde capaciteit. Bij substantiële wijzigingen kan de oorspronkelijke aanvraag niet meer passend zijn. Dit kan leiden tot een aanvullende aanvraag en daarmee tot vertraging of een minder gunstige positie op de wachtlijst. Tegelijkertijd leidt een te hoge capaciteitsaanvraag voor een project tot minder ruimte voor andere partijen op de wachtlijst.

Vastgelegde capaciteit is project- en locatiegebonden
Een toewijzing van transportcapaciteit kan vooralsnog niet worden overgeheveld naar een ander project of een andere projectlocatie, maar is wel onderwerp van gesprek met Liander. Als een project wezenlijk wijzigt, bijvoorbeeld door verplaatsing of een hogere capaciteitsvraag, kan het nodig zijn een nieuwe aanvraag te doen. Daarbij bestaat de kans dat de oorspronkelijke prioriteitspositie vervalt. Uitgangspunt is dat bij een vervallen aanvraag de voorfinanciering wordt terugbetaald aan de gemeente.

Afhankelijkheid van tijdige gegevens
Een onvolledig dossier kan niet worden ingediend. Onjuiste of te optimistische informatie over start bouw, oplevering, fasering of benodigde capaciteit kan later tot wijzigingen, aanvullende aanvragen en vertraging leiden. De VNG benadrukt dat aanvragen alleen kunnen worden ingediend wanneer het dossier volledig is.

Eerder aanvragen geeft geen garantie op tijdige beschikbaarheid of realisatie
Ook na een volledige aanvraag en eventueel een toegekend verzoek om prioriteit kan de feitelijke beschikbaarheid van transportcapaciteit afhangen van netuitbreidingen, congestiesituatie, technische uitvoerbaarheid en de plaats op de wachtlijst.

Nieuwe werkwijze is nog in beweging
Nog niet voor alle onderdelen van de indiening is vanuit de betrokken instanties volledig duidelijk, hoe deze daadwerkelijk ingediend moeten worden. Landelijk spelen er nog discussies over de aanbetaling, over de datum van 1 oktober, en over de projectinformatie en benodigde bewijslast voor het indienen van projecten. Er komt nog wekelijks nieuwe detailinformatie over de manier van indienen beschikbaar via verschillende officiële en onofficiële kanalen. Momenteel gaan wij uit van de werkwijze zoals die nu gecommuniceerd is door het ministerie van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en de VNG, houden we regelmatig contact met netbeheerder Liander en met instanties zoals de provincie Noord-Holland en buurgemeenten, en houden we de gemeentelijke werkwijze zoveel als mogelijk

flexibel voor wijzigingen. Om die reden zorgen we dat aanpassing van documenten, zoals de projectenlijst en bijhorende documentatie, tot zo kort mogelijk voor 1 oktober nog mogelijk is. We zullen gezien de werkwijze die nog in beweging is en de korte tijdsduur tot 1 oktober moeten accepteren dat er risico's zijn die nu nog niet bij ons bekend zijn en aandachtspunten die we over het hoofd zien.

Aanmelden bekende projecten
De projecten die reeds in onze gemeentelijke planvorming zijn opgenomen en deel uitmaken van de focus- en potentiegebieden uit de IVS worden op initiatief van onze gemeente ingediend. Projecten uit de voorraadgebieden worden niet door ons ingediend, omdat niet voldoende onderbouwd kan worden dat deze gerealiseerd zullen worden vóór 2037. Het uiterlijke realisatiejaar van 2036 geldt als belangrijke voorwaarde voor de landelijke werkwijze van het vervroegd aanvragen. Bij foutief indienen van informatie kan dit juridische risico's met zich meebrengen. Om die reden vragen we projectontwikkelaars die betrokken zijn bij deze projecten om de projectinformatie te controleren en te bevestigen dat de informatie juist is, dat de aanvraag geen planologische medewerking van onze gemeente voor het project garandeert, en onze gemeente niet aansprakelijk is voor het wel of niet verkrijgen van een aansluiting. Voor de projecten waarvan nog (deels) geen projectontwikkelaar in beeld is maken wij een realistische inschatting van de benodigde projectinformatie.

Aanmelden nog onbekende projecten
Private en particuliere initiatiefnemers met (kleinschalige) projecten die nog niet in onze gemeentelijke planvorming zijn opgenomen, krijgen ook de kans om op de gemeentelijke projectenlijst voor indiening per 1 oktober 2026 te komen, mits ze voldoen aan de voorwaarden voor het 'Eerder aanvragen'. In augustus 2026 is een online aanmeldformulier geopend op de gemeentelijke website. Hierover is gecommuniceerd via een nieuwsbericht op onze gemeentelijke website en sociale media. In het kader van Didam-jurisprudentie en de gemeentelijke plicht om een transparante, gelijke, objectieve en niet-discriminatoire werkwijze voor het 'Eerder aanvragen' te hanteren, behandelen wij initiatieven die via het formulier binnenkomen op dezelfde wijze als de bekende projecten.
Deze aanmeldingen, mits ze voldoen aan de voorwaarden voor het eerder aanvragen, worden conform de beleidsregels opgenomen op de projectenlijst. Ook deze initiatiefnemers moeten bevestigen dat ze verklaren de juiste informatie te hebben ingediend, onze gemeente niet automatisch planologische medewerking verleent aan het project en dat onze gemeente niet aansprakelijk is voor het wel of niet verkrijgen van een aansluiting.

3.3 Wat mag het kosten?
De kosten voor de uitvoering van deze nota worden geraamd op circa € 10 miljoen (inclusief btw). Dit bedrag is als volgt gespecificeerd:
- € 9,9 miljoen: verplichte aanbetaling voor elektriciteitsaansluitingen voor woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten. Hierbij is uitgegaan van het aantal woningen en scholen waarvan wordt verwacht dat de bouw ervan binnen de looptijd van de regeling start en de daarbij behorende kleinschalige onlosmakelijke verbonden activiteiten. Hierbij is gebruik gemaakt van informatie uit onze monitorinstrumenten, zoals de Bouwmonitor Woningbouw;
- € 0,15 miljoen: voorbereiding, toezicht en administratiekosten (VTA).

De bedragen zijn inclusief btw. Er wordt rekening mee gehouden dat de inkoop-btw verrekenbaar is.

Tabel 1 Raming bedrag verplichte aanbetaling elektriciteitsaansluitingen

Kosten	Aantal	Aanbetaling	VTA-kosten	Totaal bedrag
Woningen	22.900	€ 9.831.000	€ 149.000	€ 9.981.000
Scholen	20	€ 50.000	€ 1.000	€ 51.000
Totaal bedrag		**€ 9.881.000**	**€ 150.000**	**€ 10.031.000**

* Als gevolg van afrondingen kunnen er verschillen ontstaan in de optellingen

We verwerken de voorfinanciering volgens de richtlijnen van de commissie BBV. Dit betekent dat we het voorgefinancierde bedrag verantwoorden onder de balanspost overlopende activa. Omdat het uitsluitend balansmutaties betreft is het budgetrecht van de gemeenteraad niet aan de orde.

Er worden afspraken gemaakt met de ontwikkelaars, particuliere initiatiefnemers en gemeentelijke schoolprojecten om de kosten voor de aanmelding, de voorfinancieringslast (rente) en de administratieve handelingen benodigd vanuit onze gemeente te verhalen op deze partijen en projecten.

Omdat het voorgenomen besluit kan worden aangemerkt als een privaatrechtelijke rechtshandeling met ingrijpende gevolgen voor de gemeente, wordt de raad op grond van artikel 169, vierde lid, van de Gemeentewet in de gelegenheid gesteld om wensen en bedenkingen ter kennis van het college te brengen gedurende drie weken.

Wat zijn de financiële risico's?
Indien de honorering door de netbeheerder afwijkt van de indiening kunnen hier financiële risico's uit volgen. In de correspondentie en vastlegging van afspraken met derden over faciliterende projecten wordt afgesproken dat de gemeente hierin geen verantwoordelijkheid heeft. Voor gemeentelijke onderwijsprojecten en gemeentelijke grondexploitaties kan wel sprake zijn van risico. Met deze risico's wordt rekening gehouden in het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2025-2040 (IHP, 11995929) en het Meerjarenperspectief Grondzaken (MPG).

Het risico bestaat dat voorgefinancierde aanbetalingen voor elektriciteitsaansluitingen voor private of particuliere projecten niet, of niet volledig, op de betreffende initiatiefnemer kunnen worden verhaald. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen wanneer een initiatiefnemer afziet van het project, het project niet doorgaat of de initiatiefnemer onvoldoende financiële draagkracht heeft. In dat geval blijft het niet-verhaalbare deel voor rekening van onze gemeente.

Wij beperken dit risico door vooraf afspraken te maken over kostenverhaal en door, waar mogelijk, de voorfinanciering alleen te doen wanneer de initiatiefnemer zich schriftelijk heeft verplicht de kosten aan onze gemeente te vergoeden.

3.4 Wie is daarvoor verantwoordelijk?
Het college is verantwoordelijk voor het indienen van de aanvragen voor elektriciteitsaansluitingen, transportcapaciteit en prioriteit voor woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten bij netbeheerder Liander. Ook zijn wij verantwoordelijk voor het vaststellen van beleidsregels als het gaat om de uitoefening van een eigen bevoegdheid. De portefeuillehouder Ruimtelijke Ontwikkeling is binnen het college het eerste aanspreekpunt.

3.5 Welke overige relevante informatie is beschikbaar?

Participatie en communicatie

De randvoorwaarden waarbinnen wij projecten kunnen indienen zijn nationaal bepaald. Wij hebben daarbij de rol gekregen om de indiening daadwerkelijk te doen. Over het besluit om bij netbeheerder Liander aanvragen te doen voor elektriciteitsaansluitingen en prioriteit voor woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten in onze gemeente is daarom niet geparticipeerd.
Op 13 augustus 2026 is via de gemeentelijke website informatie gepubliceerd over de mogelijkheid om woningbouwprojecten eerder aan te melden voor een elektriciteitsaansluiting en transportcapaciteit. Projecten die uiterlijk 4 september 2026 worden aangemeld en aan de voorwaarden voldoen, kunnen worden meegenomen in de eerste aanvraag bij Liander per 1 oktober 2026. Projecten die later worden aangemeld, worden in een volgende ronde ingediend.

Juridische aspecten

De ACM heeft het maatschappelijk prioriteringskader vastgelegd in de Systeemcode Elektriciteit 2026. Woningbouw en onderwijshuisvesting kunnen daarin, als basisbehoeften, onder voorwaarden in aanmerking komen voor prioriteit bij schaarste aan transportcapaciteit. Voor een verzoek om prioriteit is een bestuursverklaring door of namens het college vereist. Deze verklaring is onderdeel van de bewijsstukken waarmee Liander beoordeelt of het project aan de voorwaarden voldoet.

Onze gemeente treedt bij het indienen van aanvragen voor elektriciteitsaansluitingen voor private en particuliere initiatieven op als contractspartij richting Liander en heeft tegelijkertijd een publiekrechtelijke verantwoordelijkheid jegens initiatiefnemers. Bij de beoordeling en rangschikking van projecten moeten wij daarom de algemene beginselen van behoorlijk bestuur toepassen, in het bijzonder het gelijkheids-, zorgvuldigheids- en motiveringsbeginsel. Gemeentelijke en private projecten worden op basis van dezelfde vooraf kenbare criteria beoordeeld.
Voor private en particuliere projecten blijft de initiatiefnemer verantwoordelijk voor de juistheid en volledigheid van de aangeleverde gegevens. De bestuursverklaring is geen garantie op aansluiting, transportcapaciteit of prioriteit; de beslissing daarover ligt bij Liander.
Na bekendmaking van de conceptvolgordelijst kunnen initiatiefnemers binnen tien kalenderdagen schriftelijk reageren op een afwijzing of op de rangorde van hun project. Wij beoordelen deze reacties en kunnen aanleiding zien de volgordelijst aan te passen. Voor een project waarover tijdig een reactie is ingediend, wordt geen verzoek om prioriteit of transportcapaciteit bij de netbeheerder ingediend totdat wij een gemotiveerd standpunt hebben ingenomen.

Na vaststelling en bekendmaking van de definitieve volgordelijst kunnen initiatiefnemers binnen tien kalenderdagen een kort geding aanhangig maken. Deze procedure biedt initiatiefnemers rechtsbescherming en draagt bij aan een zorgvuldige, transparante en controleerbare toepassing van de beleidsregels.

De beleidsregels worden gepubliceerd in het Gemeenteblad via officiëlebekendmakingen.nl.

3.6 Wanneer en hoe zal de raad/het college over de voortgang worden geïnformeerd?

Wij hebben de raad per brief geïnformeerd over het vervroegd aanvragen van netcapaciteit voor wonen en onderwijs (XS-26081001.2651). Afhankelijk van het proces bij Liander verwachten wij de raad aan het eind van het eerste kwartaal van 2027 per brief te kunnen informeren over de uitkomst van de aanvraagronde, de reactie van Liander en eventuele

gevolgen voor de woningbouwprogrammering, gemeentelijke grondexploitaties en onderwijshuisvesting.

3.7 Wat betekent dit voor de Metropoolregio Amsterdam (MRA)?

De ambitie van de MRA (Woondeal) is om in de periode tot en met 2030 circa 171.000 woningen te realiseren in de metropool. Door de woningbouwontwikkeling in Haarlemmermeer maken wij een aanzienlijk deel van deze regionale woningbouwopgave mogelijk. De beschikbaarheid van elektriciteitsinfrastructuur is een randvoorwaarde voor de regionale woningbouwopgave en voor de realisatie van maatschappelijke voorzieningen.

4. Ondertekening

Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,

de secretaris,	de burgemeester,
Hermineke van Bockxmeer	Marianne Schuurmans-Wijdeven

Bijlage(n)

1. Beleidsregels 'Aanvraag elektriciteitsaansluitingen en prioriteit voor woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten gemeente Haarlemmermeer 2026'
2. Conceptprojectenlijst aanvraag elektriciteitsaansluitingen voor woningbouw- en onderwijshuisvestingsprojecten
3. Model bestuursverklaring 'Eerder aanvragen netcapaciteit (wonen en onderwijs)' Gemeente Haarlemmermeer 2026